

Prop.1S (2022–2023) Statsbudsjettet 2023

Høring i Familie- og kulturkomiteen

Kap 320, post 72 Kunstnerstipend m.m

Et representativt og mangfoldig kunstliv er avhengig av rammevilkår som gjør det mulig å rekruttere til kunstneryrket og opprettholde kunstnerskap over tid, og dermed gi kunstnerne mulighet til å skape fri kunst av høy kvalitet. Kunstnerstipendene er blant de mest treffsikre virkemidlene i kunstnerøkonomien. Stipendene går direkte til kunstnere over hele landet innen alle sjangre, og gir økonomisk forutsigbarhet til å kunne fordype og utvikle kunstnerskapet sitt. Kunstnerstipendene er avgjørende både for bred rekruttering til kunstneryrket, og for at kunstnere skal tørre å forbli i kunstneryrket.

Kunstnernettverket verdsetter at økningen fra i fjor blir videreført, men vil dog understreke betydningen av en opptrapping av antall kunstnerstipend. En økning i kunstnerstipend ville vist en vilje til å legge til rette for kunstnere som fortsatt sliter i en postpandemi og mangler tilgang på sosiale rettigheter.

Forslag til merknad 1: Familie- og kulturkomiteen anser kunstnerstipendene å spille en viktig rolle for å sikre nyskaping, frie ytringer og demokratisk deltagelse i kunstneryrket. Komiteen ber regjeringen om en gradvis opptrapping av varige stipendhjemler i tråd med budsjettsøknaden fra utvalget for statens kunstnerstipend, 210 nye hjemler til arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre, og 40 nye hjemler til stipend for etablerte kunstnere og stipend for seniorkunstnere.

Arbeidsstipendets størrelse foreslås økt fra 290 570 kroner til 299 289 kroner. Det innebærer en økning på om lag 3 pst. Dette er en svak vekst gitt at beregnet prisvekst i år er ifølge SSB på 4,7 %.

Kunstnernettverket ber om at stipendene reguleres med en indeks lik rammen for lønnsoppjøret i staten.

Forslag til merknad 2: Familie- og kulturkomiteen ber Kulturdepartementet endre Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere slik at arbeidsstipend, langvarige stipend og garantiinntekter som et minimum reguleres med en indeks lik rammen for lønnsoppjøret i staten. Dette må formuleres i forskriften slik at Stortinget likevel står fritt til å beslutte en høyere økning.

Kap, 320, post 55, Norsk kulturfond

Norsk kulturfond har som formål å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk. Kulturfondet skal bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig. Kulturfondet er helt avgjørende som kilde til finansiering av det frie feltet og for kunstnerisk produksjon. I år som de to foregående årene opplever kulturfondet en realnedgang som vil slå uheldig ut for kunstnerøkonomi og aktivitet, og for publikums tilgang til kulturopplevelser rundt om i landet. Kulturrådet søkte om et løft for Kulturfondet på 147 mill. for 2023 i tillegg til prisjustering. Regjeringens forslag til budsjett gir en økning på 2,95 % sammenlignet med 2022. Beregnet prisvekst i år er ifølge SSB på 4,7 %. Kulturfondets ordninger er den største statlige finansieringskilden for det frie og prosjektbaserte kunst- og kulturfeltet. Fondet gir tilskudd til alt fra musikkfestivaler og kunstutstillinger til kulturvern og bøker i skolebibliotek.

Forslag til merknad: Familie- og kulturkomiteen ber om at budsjetttrammen til Norsk kulturfond øker i tråd med Kulturrådets budsjettøknad.

Kap 337, post 70 Kompensasjon til kopiering til privat bruk

Det fremgår av åndsverklovens § 26 at det er lovlig å fremstille enkelte eksemplarer av offentliggjorte åndsverk til privat bruk i Norge. Dette unntaket fra eneretten til opphavsrettslig beskyttede verk og frembringelser betinger at rettighetshaverne får rimelig kompensasjon, ref. EUs Opphavsrettsdirektiv fra 2001. Retten til privatkopieringskompensasjonen er fastsatt i åndsverkloven for å sikre allmennheten tilgang til kultur. Det er også, som nevnt ovenfor, nedfelt at rettighetshaverne får økonomisk kompensasjon gjennom en årlig bevilgning i statsbudsjettet. Ordningen ble i 2018 utvidet til å omfatte nye rettighetshavergrupper: litterære og visuelle verk. Kunstnernettverket har siden utvidelsen bedt om en høyere bevilgning for å favne de nye verkstypene. Norwaco har i sine søknader til departementet redegjort for hvorfor det vil stride mot intensjonen ved utvidelsen av denne kompensasjonsordningen dersom utvidelsen ikke medfører økt økonomisk kompensasjon. Men heller ikke årets statsbudsjett har tatt hensyn til at ordningen er utvidet. Forslag til merknad: Familie- og kulturkomiteen ber om at bevilgningen øker med minimum 20 %.

Kunstutdanningene: Kunstnernettverket er videre bekymret for Kunstutdanningene under dagens ekstraordinære kostnader, som kostnader til strøm. Kostnadene kan føre til at kjernevirksomheten til kunstutdanningene reduseres. Kunstnernettverket har mottatt en særlig bekymringsmelding fra Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) om behovet for økte bevilgninger i statsbudsjettet.

KUNSTNER NETTVERKET

WWW.KUNSTNERNETTVERKET.NO POST@KUNSTNERNETTVERKET.NO

NORSKE BILLEDKUNSTNERE | NORSKE KUNSTHÅNDVERKERE | FORBUNDET FRIE FOTOGRAFER | GRAFILL | DEN NORSKE FORFATTERFORENING | NORSKE BARNE- OG UNGDOMSBOKFORFATTERE
NORSKE DRAMATIKERES FORBUND | NORSK OVERSETTERFORENING | NORSK FAGLITTERÆR FORFATTER- OG OVERSETTERFORENING | MUSIKERNES FELLESORGANISASJON
NORSK KOMPONISTFORENING | NØPA - NORSK FORENING FOR KOMPONISTER OG TEKSTFORFATTERE | NORSK SKUESPILLERFORBUND | NORSK SCENEINSTRUKTØRFORENING
NORSKE SCENOGRAFER | NORSKE DANSEKUNSTNERE | NORSK FILMFORBUND | NORSKE FILMREGISSØRER | NAVIO- NORSK AUDIOVISUELL OVERSETTERFORENING